

ROMÂNIA

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

privind aprobarea programelor guvernamentale „StudentInvest” și „FamilyStart”, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Având în vedere:

- necesitatea îndeplinirii obiectivelor din Programul de guvernare, aprobat prin Hotărârea Parlamentului României nr. 42/2021 pentru acordarea încrederii Guvernului,
- luând în considerare necesitatea elaborării cadrului normativ pentru implementarea activităților din pachetul guvernamental Sprijin pentru România,
- necesitatea stimulării și susținerii tinerilor în procesul de formare în vederea asigurării unui nivel ridicat de pregătire profesională, de cultură și educație pentru a se integra armonios în societate,
- nivelul crescut al ratei șomajului în rândul tinerilor, respectiv 19%,
- necesitatea asigurării condițiilor de creștere a ocupării și a mobilității forței de muncă în rândul tinerilor precum și a celor de îmbunătățire a calității condițiilor de perfecționare profesională,
- necesitatea asigurării măsurilor de susținere a tinerilor fără venituri sau cu venituri reduse pentru finalizarea studiilor,
- necesitatea de a îmbunătăți tranziția de la școală la locul de muncă, precum și de a investi în capacitatea de inserție profesională a tinerilor,
- importanța evitării pierderii potențialului de creștere ca urmare a scăderii interesului în dezvoltarea personală și profesională a tinerilor,
- necesitatea asigurării posibilității de continuare a studiilor pentru toți tinerii cu vârste cuprinse între 18 ani împliniți și 31 de ani neîmpliniți,

- însemnătatea asigurării unei forțe de muncă active și sănătoase prin facilitarea accesului la resurse necesare dezvoltării armonioase a tinerilor,

- nevoia de a asigura tuturor tinerilor cu vârste cuprinse între 18 ani împliniți și 45 de ani neîmpliniți posibilitatea de a-și întemeia o familie,

-necesitatea încurajării creșterii natalității, precum și a nivelului de trai prin pachete de beneficii oferite familiilor tinere,

luând în considerare faptul că îmbunătățirea nivelului de educație a tinerilor reprezintă o prioritate și direcție de acțiune de maximă importanță și urgență, fiind solicitată și de Uniunea Europeană iar prin recomandările specifice de țară, Consiliul recomandă ca în perioada 2021 - 2027 România să întreprindă acțiuni care să îmbunătățească programele de actualizare a competențelor și să ofere un învățământ general de calitate, în special pentru copiii din zonele defavorizate,

ținând cont de faptul că anul 2022 este desemnat la nivelul Uniunii Europene ca fiind Anul European al Tineretului, astfel încât Uniunea să aibă un suflet și o viziune cu care tinerii să se poată identifica,

având în vedere dispozițiile art. 48 alin. (1) din Constituției României, republicată, potrivit cărora familia se întemeiază pe căsătoria liber consimțită între soți, pe egalitatea acestora și pe dreptul și îndatorirea părinților de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor, precum și dispozițiile art. 49 alin. (5) din același act normativ, potrivit cărora autoritățile publice au obligația să contribuie la asigurarea condițiilor pentru participarea liberă a tinerilor la viața politică, socială, economică, culturală și sportivă a țării,

ținând cont de faptul că, în cazul în care măsurile de stimulare a pregătirii profesionale și a ocupării forței de muncă nu sunt implementate imediat astfel încât, datorită creșterii numărului de salariați și a productivității acestora să devină vizibile efectele macroeconomice și bugetare, este posibil ca acestea să fie afectate pe termen scurt, mediu și lung,

având în vedere că stimularea natalității prin susținerea familiilor reprezintă un obiectiv național, precum și o prioritate pentru Guvern,

în considerarea faptului că, până în 2050, România este în pericol să aibă o populație de doar 15 milioane de locuitori, dintre care o treime vor fi pensionari,

având în vedere că anul 2020, marcat de criza din sănătate, este al 31-lea an în care sporul natural este negativ, sens în care România se confruntă cu câteva fenomene grave precum: scăderea numărului de nou-născuți, creșterea numărului de decese și migrația masivă a populației, aspecte care pun în pericol realizarea obiectivelor incluse în Programul de guvernare,

ținând cont de faptul că neadoptarea măsurilor active propuse prin prezenta ordonanță de urgență poate avea un impact negativ asupra securității naționale din perspectiva efectelor scăderii demografice,

întrucât statul trebuie să asigure protecția copilului și să garanteze respectarea tuturor drepturilor sale prin activitatea specifică realizată de instituțiile statului, care trebuie să intervină prin crearea de oportunități egale și, în subsidiar, prin acordarea de beneficii de asistență socială și servicii sociale adecvate,

având în vedere faptul că actualele reglementări care prevăd acordarea unor măsuri de susținere financiară a costurilor de creștere și îngrijire a unui copil previn doar în mică măsură deprivarea materială severă, este necesară intervenția asupra Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și asupra Legii nr. 277/2010 privind alocația pentru susținerea familiei, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin majorarea unor drepturi prevăzute de aceste acte normative se preconizează reducerea sărăciei în rândul copiilor,

ținând cont de faptul că generațiile tinere reprezintă o resursă extraordinară, o adevărată valoare, iar prin acest proiect de act normativ, se creează posibilitatea de dezvoltare și participare, asigurându-le un stil de viață mai sănătos și o educație mai bună, toate acestea reprezentând o investiție, nu o cheltuială,

întrucât toate aceste aspecte vizează interesul public și constituie situații de urgență și extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Capitolul I: Măsuri de susținere a tinerilor

Secțiunea 1: Programul guvernamental „StudentInvest”

Art. 1. - (1) Se aprobă Programul guvernamental „StudentInvest”, care are ca obiect facilitarea accesului la finanțare pentru tinerii cu vârsta cuprinsă între 18 ani împliniți și până la 31 de ani neîmpliniți, care sunt cuprinși în sistemul de învățământ superior autorizat de către Ministerul Educației.

(2) Facilitarea accesului la finanțare constă în garantarea unui credit în valoare de maximum 50.000 lei, în proporție de 80%, de către stat, prin Fondul Român de Contragarantare,

exceptând dobânzile, comisioanele și spezele bancare, precum și în suportarea dobânzilor și a cheltuielilor adiacente creditului; dobânda aferentă programului este IRCC trimestrial plus o marjă de 5.5%, comisionul de analiză al băncii este de 0.2% la acordare iar comisionul de gestiune a garanției este de 0.4% anual; plafonul de garantare pentru anul 2022 este de 250 milioane lei.

(3) Plățile de dobândă pentru creditul acordat, precum și cheltuielile privind comisioanele de analiză și de gestiune a garanțiilor vor fi suportate din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prin bugetul Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, al cărui ministru are calitatea de ordonator principal de credit.

(4) În cazul în care beneficiarul creditului nu plătește la scadență ratele de capital aferente creditului, sumele plătite de Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, reprezentând dobânzi, comisioane și speze bancare, se recuperează de către Agenția Națională de Administrare Fiscală în baza titlului executoriu emis de către aceasta.

(5) Prin derogare de la prevederile art. 4, alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 109/2008, cu modificările și completările ulterioare, Ministerul Finanțelor este autorizat să mandateze Fondul Român de Contragarantare în vederea emiterii de garanții în numele și în contul statului, în favoarea băncilor care acordă credite persoanelor fizice în cadrul Programului guvernamental „StudentInvest”.

(6) Între Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, Ministerul Finanțelor și Fondul Român de Contragarantare se încheie o convenție prin care se stabilesc drepturile și obligațiile părților în derularea Programului guvernamental „StudentInvest”.

Art. 2. - (1) Creditul prevăzut la art. 1 alin. (2) poate fi acordat o singură dată.

(2) Pentru acordarea creditului, beneficiarul va fi însoțit de cel puțin un codebitor, dacă nu este angajat.

(3) Împrumutul se va acorda sub forma unui credit cu una sau mai multe tranșe, în funcție de documentele justificative prezentate la decontare.

(4) Creditul se acordă pentru o perioadă de maximum 10 ani, inclusiv perioada de grație.

(5) Beneficiarul stabilește de comun acord cu finanțatorul o perioadă de grație, nu mai mare de 5 ani, începând de la data acordării creditului.

(6) Destinația creditului este de a acoperi nevoile tinerilor studenți privind educația, sănătatea, cultura, și de habitat.

(7) Se consideră cheltuieli eligibile ale beneficiarului următoarele:

- a) taxe de studii, inclusiv licență, master, doctorat;
- b) plata cărților, rechizitelor;
- c) costul publicării cărților sau al studiilor de specialitate;

d) taxa de participare la manifestări științifice și concursuri, precum și cheltuielile de transport pentru deplasări;

e) achiziționarea de calculatoare, laptop-uri, imprimante, softuri de specialitate;

f) plata chiriei, în cuantum de maximum 300 euro/lună, la cursul BNR din ziua plății;

g) plata locurilor de cazare în căminele studențești;

h) parte/avans din achiziția unei locuințe;

i) cheltuieli cu transportul pentru bursele Erasmus, în baza documentelor justificative: convenție, adeverința sau alt document care atestă înscrierea în program;

j) decontarea, pentru studenții care sunt părinți, a cheltuielilor cu creșa, grădinița, școala, programele after school, precum și a taxelor pentru cursuri extrașcolare: cursuri de limbi străine, cursuri sportive, robotica și programare, pictură.

k) costul serviciilor dentare și al intervențiilor chirurgicale;

(8) Aria de teritorialitate a cheltuielilor prevăzute la alin. (7) o reprezintă teritoriul României, cu excepția celei prevăzute la alin (7) lit i).

(9) Pentru tinerii care se angajează în termen de 4 luni de la finalizarea studiilor de licență, angajatorul depune lunar la Agenția Națională de Administrare Fiscală documentația necesară în vederea scutirii de la plata impozitului pe salariu, în limita a maximum 500 lei/lună, pentru o perioadă de 2 ani, începând cu data angajării, iar tinerii deja angajați beneficiază de scutirea plății impozitului pe salariu din prima luna după promovarea examenului de licență.

Secțiunea 2: Programul guvernamental „FamilyStart”

Art. 3. - (1) Se aprobă Programul guvernamental „FamilyStart”, care are ca obiect facilitarea accesului la finanțare pentru tinerii cu vârsta cuprinsă între 18 ani împliniți și până la 45 de ani neîmpliniți, care își întemeiază o familie și care au venituri de până la maximum 7500 de lei net per familie, luându-se în calcul veniturile ambilor soți sau parteneri de viață.

(2) Facilitarea accesului la finanțare constă în garantarea unui credit în valoare de maximum 75.000 lei, în proporție de 80%, de către stat, prin Fondul Român de Contragarantare, exceptând dobânzile, comisioanele și spezele bancare, precum și în suportarea comisionului de analiză și de gestiune adiacente creditului/garanției; dobânda aferentă programului este IRCC trimestrial plus o marjă de 5.5%, comisionul de analiză al băncii este de 0.2% la acordare, iar comisionul de gestiune a garanției este de 0.4% anual; plafonul de garantare pentru anul 2022 este de 250 milioane lei.

(3) Cheltuielile privind comisioanele de analiză și de gestiune a garanțiilor vor fi suportate din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse.

(4) În cazul în care beneficiarul creditului nu plătește la scadență ratele de capital aferente creditului, sumele plătite de Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, reprezentând

comisiunile de analiză, se recuperează de către Agenția Națională de Administrare Fiscală în baza titlului executoriu emis de către aceasta.

(5) Prin derogare de la prevederile art. 4. alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 109/2008, cu modificările și completările ulterioare, Ministerul Finanțelor este autorizat să mandateze Fondul Român de Contragarantare în vederea emiterii de garanții în numele și în contul statului, în favoarea băncilor care acordă credite persoanelor fizice în cadrul Programului guvernamental „FamilyStart”.

(6)) Între Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, Ministerul Finanțelor și Fondul Român de Contragarantare se încheie o convenție prin care se stabilesc drepturile și obligațiile părților în derularea Programului guvernamental „FamilyStart”.

Art. 4. - (1) Creditul poate fi acordat o singura data.

(2) Împrumutul se va acorda sub forma unui credit cu una sau mai multe tranșe, în funcție de documentele justificative prezentate la decontare.

(3) Creditul se acordă pentru o perioadă de maximum 10 ani, inclusiv perioada de grație.

(4) Beneficiarul stabilește de comun acord cu finanțatorul o perioadă de grație, nu mai mare de 5 ani, începând de la data acordării creditului.

(5) Destinația creditului este de a acoperi nevoile tinerilor privind obținerea statutului de familie, habitatul, sănătatea, educația și cultura.

(6) Se consideră cheltuieli eligibile ale beneficiarului următoarele:

a) costurile ce decurg din evenimente care conduc la obținerea statutului de familie, precum cununia religioasă, cununia civilă sau ceremonia cu prilejul căsătoriei, dar nu mai mult de 20.000; solicitarea decontării se face în termen de maximum 90 de zile de la data la care a avut loc evenimentul;

b) decontarea cheltuielilor cu spitalizarea în cazul nașterilor;

c) plata, pentru tinerii părinți căsătoriți a cheltuielilor cu creșa, grădinița, școala, programele after school, precum și a taxelor pentru cursuri extrașcolare: cursuri de limbi străine, cursuri sportive, robotica și programare, pictură;

d) achiziția de către tinerii căsătoriți a echipamentelor necesare în procesul de tranziție digitală: laptopuri, calculatoare, tablete;

e) avansul pentru achiziția de către tinerii căsătoriți a unor autoturisme familiale noi, numai pentru cele de 7 persoane/locuri;

f) plata pentru tinerii căsătoriți a cheltuielilor aferente taxelor de studii, inclusiv licență, master, doctorat, precum și a celor aferente cărților de specialitate și rechizitelor;

g) plata pentru tinerii căsătoriți a cheltuielilor aferente publicării cărților sau a studiilor de specialitate;

h) plata taxelor de participare la manifestări științifice și concursuri, precum și a cheltuielilor de transport pentru deplasări;

i) achiziționarea de calculatoare, laptop-uri, imprimante, softuri de specialitate;

j) plata chiriei maximum 300 euro/lună (la cursul BNR din ziua plății);

k) parte/avans din achiziția unei locuințe;

l) costul serviciilor dentare și al intervențiilor chirurgicale.

(7) Aria de teritorialitate a cheltuielilor prevăzute la alin. (7) o reprezintă teritoriul României.

Secțiunea 3: Condiții și modalități de aplicare a programelor

Art. 5. - Plafonul anual al garanțiilor este de 500 milioane lei pentru anul 2022. Modalitatea și condițiile de acordare, condițiile de eligibilitate ale băncilor și a persoanelor fizice beneficiare ale creditului, regulile de gestionare a garanțiilor se stabilesc prin ordin al ministrului Finanțelor. Garanțiile se acordă în limita plafonului aprobat și în funcție de criteriile specifice prevăzute în normele și procedurile interne de creditare ale băncilor și în normele de garantare ale Fondului Român de Contragarantare.

Art. 6. - În termen de 30 zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse și Ministerul Finanțelor vor elabora normele de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență, inclusiv modalitatea și condițiile de acordare și recuperare a garanțiilor, care vor fi aprobate prin ordin comun al ministrului Finanțelor și al ministrului Familie, Tineretului și Egalității de Șanse.

Art. 7. - Se acordă prin prezenta ordonanță de urgență mandat special Fondului Român de Contragarantare privind emiterea în numele și contul statului a garanțiilor în cadrul Programului guvernamental „StudentInvest”, precum și în cadrul Programului guvernamental „FamilyStart”.

Art. 8. - (1) Contractele prin care Fondul Român de Contragarantare acordă garanțiile de stat constituie titluri executorii și au valoare de înregistrări autentice.

(2) Sursa de plată a garanțiilor acordate de către Fondul Român de Contragarantare în numele și contul statului pentru creditele acordate în cadrul Programului este bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Finanțelor – Acțiuni Generale, titlul „Alte transferuri” cod 55, alin. „Sume rezultate din executarea garanțiilor acordate din bugetul de stat” cod 55.01.50.

(3) Creanțele rezultate din garanțiile acordate și plătite băncilor sunt asimilate creanțelor bugetare a căror recuperare se face de către Agenția Națională de Administrare Fiscală conform prevederilor Legii nr.207/2015 privind Codul de Procedură Fiscală, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Sumele încasate conform alin. (2) sunt venituri ale bugetului de stat, proporțional cu procentul de garantare.

Capitolul II: Modificarea și completarea unor acte normative

Art. 9. - La data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, următoarele acte normative se modifică și se completează după cum urmează:

I. Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 652 din 28 august 2015, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 9, alineatele (1) și (5) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(1) Programele naționale de sănătate reprezintă cadrul implementării obiectivelor politicii și strategiei sănătății publice de către Ministerul Sănătății, ca autoritate centrală a domeniului de sănătate publică, precum și de către Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse în cazul programelor naționale de sănătate care privesc natalitatea și politicile familiale.

.....

(5) Programele naționale de sănătate sunt elaborate de către Ministerul Sănătății, cu participarea CNAS, respectiv de Ministerul Sănătății în colaborare cu Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse în cazul programelor naționale de sănătate care privesc natalitatea și politicile familiale; derularea acestora se realizează de către Ministerul Sănătății și/sau CNAS, după caz.”

2. La articolul 50, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (1¹), cu următorul cuprins:

„(1¹) Prin excepție de la prevederile alin. (1), în cazul programelor naționale de sănătate care privesc natalitatea și politicile familiale în domeniul sănătății, programele naționale de sănătate sunt elaborate de Ministerul Sănătății în colaborare cu Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse.”

3. La articolul 51, partea introductivă a alineatului (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Programele naționale de sănătate sunt elaborate de Ministerul Sănătății, cu participarea CNAS, respectiv de Ministerul Sănătății în colaborare cu Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse în cazul programelor naționale de sănătate care privesc natalitatea și politicile familiale, iar derularea acestora se realizează distinct, după cum urmează:”

4. La articolul 51, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alineatul (4¹), cu următorul cuprins:

„(4¹) Prin excepție de la prevederile alin. (4), în cazul programelor naționale de sănătate care privesc natalitatea și politicile familiale, structura, obiectivele precum și orice alte condiții și termene necesare implementării și derulării acestora, se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Sănătății și a Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse.”

5. La alineatul (5) al articolului 51, litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

„a) prin ordin al ministrului sănătății pentru programele naționale de sănătate publică, respectiv prin ordin comun al ministrului sănătății și al ministrului familiei, tineretului și egalității de șanse, pentru programele naționale de sănătate care privesc natalitatea și politicile familiale.”

II. - Alineatul (1) al articolului 128 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 159 din 5 martie 2014, cu modificările și completările ulterioare se modifică și va avea următorul cuprins:

“(1) Pentru fiecare copil față de care s-a luat măsura plasamentului la o familie, persoană, asistent maternal, într-un serviciu de tip rezidențial al unui organism privat acreditat sau s-a instituit tutela, în condițiile legii, se acordă o alocație lunară de plasament, al cărui quantum este reprezentat de multiplicarea indicatorului social de referință cu 1,808.”

Art. 10. – Nivelul alocației de plasament prevăzută de art. 128 alin. (1) din Legea nr. 272/2004, republicată, astfel cum este modificat prin prezenta ordonanță de urgență se acordă începând cu drepturile aferente lunii iunie 2022.

PRIM MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ